

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. januar 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2012-0030-1216
Dok.: 641830

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 440 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. december 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 440 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere artiklen ”Højesterets afgørelse om røveri giver panderynker i Folketinget”, bragt i Politiken den 18. december 2012, samt redegøre for, hvad baggrunden er, for at domstolene ikke følger den stramning over for blandt andet voldtægter og hjemmerøverier i den såkaldte tryghedspakke, som trådte i kraft den 1. juli 2011. I forlængelse heraf bedes ministeren oplyse, hvad han vil gøre for at sikre, at hensigten med tryghedspakken i fremtiden bliver efterlevet ved domstolene.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. I den artikel, som der er henvist til i spørgsmålet, omtales Højesterets dom af 17. december 2012, hvor Højesteret for første gang efter strafskærpelsen i 2011 tog stilling til en sag om hjemmerøveri. Det fremgår bl.a. af artiklen, at Højesteret i den konkrete sag nedsatte straffen for to mænd, som begik røveri i et privat hjem, og som blev idømt fem års fængsel i både byretten og landsretten.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der ved lov nr. 760 af 29. juni 2011 om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet), der trådte i kraft den 1. juli 2011, blev gennemført en betydelig skærpelse af straffniveaue for en bestemt kategori af hjemmerøverier.

Forud for lovændringen havde Rigsadvokaten udarbejdet to redegørelser om straffniveaue i sager om røveri i privat hjem. I redegørelserne, der indgår som bilag til lovforslaget, er de indberettede domme opdelt i følgende tre kategorier:

- 1) Egentligt hjemmerøveri: Røveri, hvor gerningsmanden og forurettede ikke har forudgående personlige relationer, men hvor motivet må antages at være en formodning om værdier i forurettedes hjem, og hvor gerningsmanden er trængt ind i det private hjem, uanset at beboerne var hjemme.
- 2) Røveri i privat hjem med motiv af hævn eller inddrivelse af påstået gæld eller lignende: Røveri begået med baggrund i stridigheder eller uoverensstemmelser mellem forurettede og gerningsmanden eller personer med tilknytning til gerningsmanden, herunder hvad der kan betegnes som ”hævn-motiv”, og også hvor der er tale om et påstået skyldforhold mellem parterne, herunder narkogæld.

- 3) Indbrud, som udvikler sig til et røveri: Røveri, der opstår i tilfælde, hvor en beboer kommer til stede under et igangværende indbrud i et privat hjem.

Det fremgår af bemærkningerne i lovforslaget til strafskærpelsen, at man tilsigtede en skærpelse af straffen for egentlige hjemmerøverier, jf. kategori 1 ovenfor. Strafskærpelsen omfatter således efter lovforslagets bemærkninger røverier, hvor gerningsmanden og ofret ikke har haft forudgående personlige relationer, hvor motivet må antages at være en formodning om værdier i ofrets hjem, og hvor gerningsmanden er trængt ind i det private hjem, uanset at beboerne var hjemme.

Ifølge lovforslagets bemærkninger er det hensigten, at straffen for egentlige hjemmerøverier skal forhøjes til det dobbelte i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene, således at straffen som udgangspunkt vil være 5 års fængsel.

Strafskærpelsen omfatter ikke andre tilfælde, hvor en gerningsmand trænger ind i et privat hjem for at begå røveri.

Røverier omfattet af de to sidstnævnte kategorier i Rigsadvokatens redegørelser er således ikke hjemmerøverier omfattet af strafskærpelsen.

2. I den konkrete sag, som der er henvist til i spørgsmålet, var de to tiltalte på opfordring og efter planlægning med en tredje gerningsmand trængt ind i forurettedes hjem. Den tredje gerningsmand var ikke til stede under selve udførelsen af røveriet, men hun kendte forurettede og var med til at aftale, at de to tiltalte skulle tage ud til forurettede, der ifølge hende havde penge og hash liggende.

Højesteret bemærkede, at kerneområdet for definitionen af et egentligt hjemmerøveri må antages at være planlagte overfald på tilfældige sagesløse personer i deres eget hjem for at fratage dem værdier. Ved vurderingen af sagen lagde Højesteret vægt på, at der ikke i forarbejderne er taget klart stilling til en situation som den beskrevne, hvor der har været en forudgående personlig relation mellem ofret og en medvirkende gerningsmand, som har anstiftet, at røveriet blev begået hos det pågældende offer, men ikke har deltaget i selve udførelsen af røveriet. Højesteret fandt på den baggrund, at det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne lægges til grund, at det havde været hensigten med lovændringen, at et sådant røveri skulle anses som et egentligt hjemmerøveri omfattet af strafskærpelsen.

Højesteret idømte herefter begge gerningsmænd 1 år og 6 måneders fængsel.

Sagen angik således et særligt ”grænsetilfælde” sådan at forstå, at Højesteret skulle tage stilling til, om sagen i lyset af sine konkrete omstændigheder faldt på den ene eller den anden side af grænsen for, hvilke hjemmerøverier der er omfattet af straffeskærpelsen fra 2011.

Det er i lyset af Højesterets dom Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden ikke bør gøre gældende, at der er tale om et egentligt hjemmerøveri omfattet af straffeskærpelsen, hvis der er en personlig relation mellem én af gerningspersonerne og ofret, uanset om den pågældende gerningsmand har deltaget i selve udførelsen af røveriet.

3. Som det fremgår, fandt Højesteret efter en konkret vurdering af den pågældende sags omstændigheder, at røveriet faldt uden for den kategori af hjemmerøverier, der er omfattet af straffeskærpelsen.

Efter min opfattelse er der ikke grundlag for at antage, at der med Højesterets dom er sket en fravigelse af intentionerne med straffeskærpelsen fra 2011, hvorefter straffen for egentlige hjemmerøverier skal fordobles i forhold til det hidtidige straffniveau.

4. Jeg skal afslutningsvis bemærke, at politiet og anklagemyndigheden fortsat er meget opmærksom på sager om hjemmerøverier, og at der også fremover som udgangspunkt vil blive nedlagt påstand om en fordobling af straffen i overensstemmelse med lovforslagets bemærkninger, når der er tale om et egentligt hjemmerøveri.

Jeg kan desuden tilføje, at Rigsadvokaten har orienteret politikredsene og statsadvokaturene om Højesterets dom af 17. december 2012 og om anklagemyndighedens fremtidige strafpåstand i sager om egentlige hjemmerøverier. Retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand i disse sager vil ligeledes blive indarbejdet i Rigsadvokatens meddelelse nr. 9/2005 om sanktionspåstande i sager om overtrædelse af straffeloven.”